

ГАРМОНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ В УМОВАХ РОЗШИРЕННЯ СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

В процесі розвитку та ускладнення системи комунікативних зв'язків, які надають вільний доступ до світових ринків, значно зросла роль співставності фінансової звітності суб'єктів господарювання. Зникнення торгівельних бар'єрів та можливість вільного руху капіталів з локального на міжнародні рівні, потребують поглиблення гармонізації в частині нормативного регулювання бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

З 2005 р. у відповідності до Регламенту застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності, всі товариства з обмеженою відповідальністю, що зареєстровані на будь-якій біржі Європейського Союзу, зобов'язані подавати фінансову звітність у відповідності до МСФЗ (IASB). Верховною Радою України 5 жовтня 2017 було прийнято [Закон України «Про внесення змін до ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»](#). Нова редакція закону розроблена з урахуванням положень Директиви ЄС № 2013/34/ЄС та відповідно до Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом щодо наближення законодавства України у сфері бухгалтерського обліку до законодавства ЄС у відповідній сфері.

Дослідженню аспектів адаптації та гармонізації міжнародних стандартів бухгалтерського обліку до реалій вітчизняної економіки присвячені праці відомих вчених, а саме: Жука В.М., Голова С.Ф., Костюченка В.М. та інших.

Проте, на тлі змін нормативного забезпечення бухгалтерського обліку, питання адаптації та узгодження показників фінансової звітності до норм міжнародних стандартів потребують подальшого дослідження.

Відповідно до нової редакції Закону, введено новий термін стосовно підприємств, що становлять суспільний інтерес. Це, відповідно до Закону, підприємства – емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до біржових торгів, банки, страховики, недержавні пенсійні фонди, інші фінансові установи (крім інших фінансових установ та недержавних пенсійних фондів, що відносяться до мікропідприємств та малих підприємств) та підприємства, які відповідно до цього Закону належать до великих підприємств.

Також зазначеним законом передбачено наступні зміни:

- доповнити [Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»](#) новими термінами, зокрема «витрати», «доходи», «звітний період», «звіт про платежі на користь держави», «звіт про управління» та «таксономія фінансової звітності»;

- встановити для цілей бухгалтерського обліку критерії зарахування підприємств до мікропідприємств, малих, середніх та великих підприємств відповідно до положень Директиви ЄС № 2013/34/ЄС;

- встановити, що підприємства, які здійснюють видобуток корисних копалин загальнодержавного значення, складають фінансову звітність за МСФЗ;

– поширити зазначений [Закон](#) на операції з виконання бюджетів та складання фінансової звітності про виконання бюджетів з урахуванням бюджетного законодавства;

– скоротити перелік обов’язкових реквізитів для первинних документів;

– уточнити період складання проміжної фінансової звітності з метою забезпечення однозначності у визначенні періоду, за який вона складається;

– дозволити не складати консолідовану фінансову звітність малим групам, які відповідають критеріям, передбаченим цим законом;

– удосконалити порядок подання та оприлюднення фінансової звітності, передбачивши її подання підприємствами, що застосовують МСФЗ, в єдиному електронному форматі, а також зобов’язавши підприємства надавати копії фінансової звітності за запитом юридичних та фізичних осіб відповідно до [Закону України «Про доступ до публічної інформації»](#).

Нововведенням для вітчизняних суб’єктів підприємництва є запровадження такого поняття, як «таксономія фінансової звітності».

Таксономія МСФЗ (IFRS Тахоному) – це проект під егідою Комітету з МСФЗ, в межах якого систематизуються і подаються в електронному вигляді показники, які підлягають розкриттю відповідно до МСФЗ. Головна мета цього проекту – створити єдиний світовий формат для обміну звітністю в електронному вигляді, підготовленою у відповідності до МСФЗ.

Відповідно до Закону, *таксономія фінансової звітності* — склад статей і показників фінансової звітності та її елементів, які підлягають розкриттю. Таксономія фінансової звітності затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку.

Першим звітним періодом, за який підприємства, які зобов’язані застосовувати міжнародні стандарти, подають фінансову звітність на підставі таксономії за міжнародними стандартами в електронній формі, є 2019 рік. Підприємства мають право подавати фінансову звітність, складену за таксономією фінансової звітності, починаючи із звітного періоду, в якому набирає чинності цей Закон.

Прийнятий Закон забезпечить удосконалення законодавчих засад ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності відповідно до положень європейського законодавства, а також підвищення рівня прозорості та співставності показників фінансової звітності вітчизняних компаній, що сприятиме покращенню інвестиційного клімату в Україні.